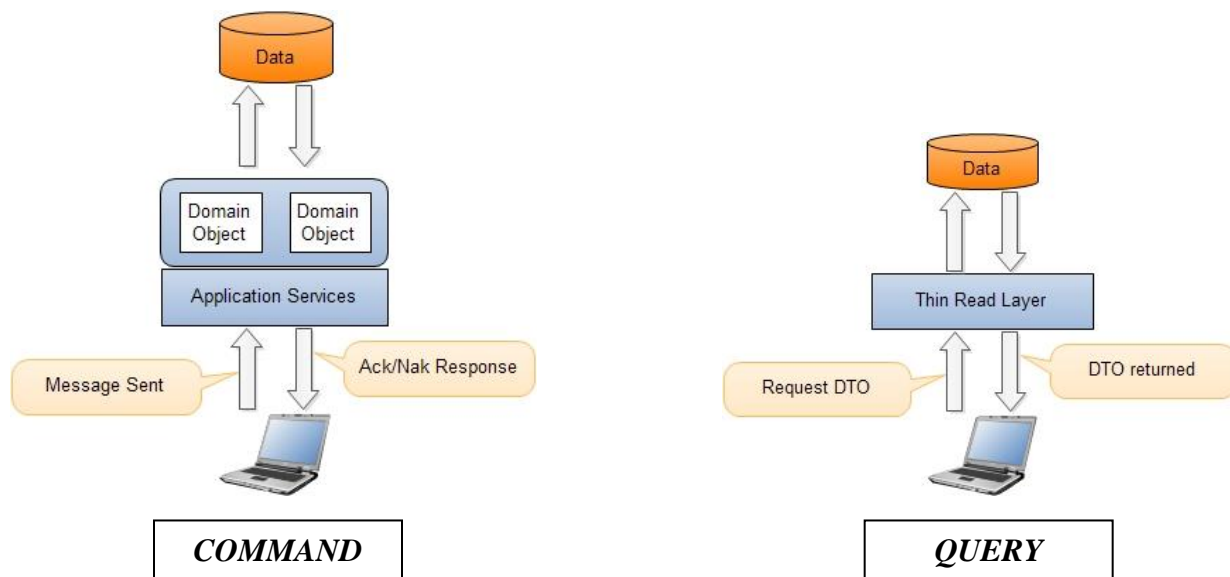

Command Query Responsibility Segregation

Command Query Responsibility Segregation (CQRS) este un șablon arhitectural care a fost discutat prima dată de **Greg Young** în anul 2010. Acesta folosește ca bază principiul enunțat de către **Bertrand Meyer**, care a afirmat că orice metodă trebuie să fie ori o **Interogare** (doar citește informații) ori o **Comandă** (execută o acțiune), dar nu ambele simultan și îl completează, sugerând ca responsabilitățile de citire și cele de scriere să fie împărțite în obiecte complet distincte. Această abordare se opune celei tradiționale **CRUD**, unde **Modelul** este creat, citit, modificat și șters în mod uniform în cadrul aceleiași clase, cu metode pentru fiecare dintre aceste acțiuni.

Prin urmare, șablonul spune că nu este necesară aceeași sursă de stocare de date și nici măcar aceeași tehnologie pentru mecanismele de scriere și citire. Acest lucru permite așadar scalarea lor independentă. Cele mai multe dintre aplicații necesită citiri intensive, astfel că serviciile dedicate de interogare pot fi scalate orizontal folosind zeci de mașini. În același timp, serviciile de comenzi trebuie scalate la o scară mult mai mică, așadar vor fi necesare mai puține mașini. CQRS se potrivește foarte bine cu modelele bazate pe evenimente, deoarece permite **event sourcing**-ului să înlocuiască baza de date consistentă cu un **storage** pentru evenimente. Evenimentele sunt apoi aplicate și se obțin datele interogabile. Un avantaj mai puțin intuitiv vine din ușurința cu care se pot împărți **task**-uri atomice programatorilor din echipă. Astfel, echipele mai numeroase pot colabora mai bine pe cod. În timp ce componentele CRUD pot fi încredințate colegilor mai puțin experimentați, complexitatea CQRS poate fi manevrată de colegii seniori, care apoi distribuie informația întregii echipe.

Șablonul recunoaște că interogarea și procesarea comenzilor sunt fundamental diferite:

- Procesarea comenzilor respectă reguli de business (engl. *business rules*) uneori extrem de complexe care dictează setul de combinații valide pentru manipularea datelor. Pentru procesarea comenzilor, considerentele de consistență și integritate sunt esențiale.
- Presupunând folosirea unei baze de date SQL pentru stocare, normalizarea este foarte importantă pentru procesarea comenzilor.
- Procesarea comenzilor depinde de consistența tranzacțională a datelor.
- Procesarea comenzilor poate fi asincronă, ceea ce reprezintă câteodată un beneficiu important de obținut.
- Interogările nu au cerințe de integritate, deci nu este nevoie nici de normalizare. Bazele de date denormalizate sunt o alegere excelentă, pentru că au interogările mai rapide.
- Interogările necesită filtre complexe și agregări de date în beneficiul interfeței grafice (engl. *GUI - Graphical User Interface*).

Totuși, există anumite **riscuri** în aplicarea acestui șablon, precum faptul că posibilitatea de a avea o bază de date pentru citire diferită de baza de date pentru scriere, cât și existența a două modele, unul pentru interogare și unul pentru procesarea comenzilor, implică timp de acomodare până când va putea fi aplicată corespunzător. Totodată, complexitatea aplicației se accentuează pentru că datele modificate nu sunt imediat disponibile pentru prezentare odată ce comanda s-a executat.

Din punct de vedere al **securității**, aceasta nu este responsabilitatea directă a niciunuia dintre nivele - de interogare sau de procesare a comenzilor. Dacă vorbim despre informația afișată, securitatea poate fi de regulă implementată ca o serie de filtre impuse. Decizia de a impune filtre pe date nu e făcută de nivelul de interogare ci mai degrabă de un nivel superior. Cu privire la securitatea în ceea ce privește manipularea datelor de către un actor, aceasta pare mai degrabă o problemă de scenarii de utilizare (engl. *use cases*), deoarece fiecare actor va fi încadrat în unul din rolurile predefinite ale aplicației. Prin urmare, nivelul de comandă nu e responsabil cu asigurarea securității ci doar cu execuția comenzilor. În concluzie, decizia de a utiliza CQRS nu are un impact foarte mare asupra considerentelor de securitate.

Beneficiul maxim adus de CQRS apare atunci când aplicația este complexă și ar avea nevoie de **scalare** dar, oricum, CQRS are avantaje chiar și în cazurile care nu implică scalabilitate deoarece pe lângă aceasta, șablonul permite paralelizarea efortului de dezvoltare pe două nivele, permite menținerea unui **domain model** corect și pur pe partea de procesare a comenzilor, care să nu fie afectat de cerințele de interogare (acestea s-ar putea schimba relativ frecvent atât în timpul cât și după implementarea aplicației), permite, de asemenea, folosirea tehnologiilor adecvate pentru procesarea comenzilor și interogărilor, **reducând astfel complexitatea aplicației și durata de dezvoltare și îmbunătățindu-i performanța**, reduce complexitatea aplicației prin separarea responsabilităților la nivel macro, permite folosirea diferitelor mecanisme de persistență precum **event sourcing**, care este foarte potrivit în anumite cazuri, etc.